Verbetering van de diabeteszorg in de huisartsenpraktijk: een review van praktijkprojecten tussen 2007-2013.

Haio: MARCKX Joke , U.G.
Promotor: SUNAERT Patricia , U.G.
Praktijkopleider: DE KIMPE Annelies

Context: Diabetes Mellitus type 2 (DM II) is een frequent voorkomende chronische aandoening. De huisarts is de co?rdinator van deze complexe chronische zorg. In de praktijk is er ruimte voor verbetering in de opvolging van de diabetespatiënten. Een geoptimaliseerde opvolging kan ervoor zorgen dat de bestaande richtlijnen en protocols beter kunnen gevolgd worden met als doel een hogere kwaliteit van zorg. Wagner heeft een model ontwikkeld om de zorg voor chronische aandoeningen te verbeteren. Centraal in dit model is een kwalitatieve interactie tussen patiënt en zorgverlener. Verschillende componenten worden voorgesteld in het model om deze interactie te verbeteren.

Onderzoeksvraag: Welke praktijkverbeterprojecten (PVP-en) werden reeds uitgevoerd in het kader van een scriptie over DM II? Welke interventies zijn er in deze PVP-en toegepast en bij welke componenten van het CCM sluiten ze aan? Hebben deze PVP-en geleid tot een wijziging (duurzaamheid van de interventie) van het beleid van de opleidingspraktijken waarin de HAIO?s werkten of in de praktijk waarin de HAIO nu werkt? Hebben de interventies met als deelaspect CIS geleid tot een wijziging van het beleid? Welk soort interventie wordt toegepast? Wat is de duurzaamheid van de interventies? Wat zijn de bevorderende en belemmerende factoren bij de implementatie van de interventies?

Methode: Het betreft een review van PVP-en omtrent DM II . Allereerst werd op de ICHO-website een selectie van alle masterproeven over diabetes gemaakt aan de hand van de titel. Nadien werden enkel de PVP-en weerhouden op basis van het doornemen van het abstract. Vervolgens werd de volledige tekst doorgenomen om interventies en de belemmerende en bevorderende factoren te weerhouden. De interventies in de PVP-en werden onderverdeeld op basis van de elementen van het CCM. Ten slotte werden de desbetreffende HAIO en PO telefonisch gecontacteerd om gegevens over duurzaamheid te bekomen.

Resultaten: Er zijn 64 scripties geschreven over DM II tussen 2007 en 2013. 42 hiervan waren PVP-en. Alle PVP-en bevatten de component beslissingsondersteuning. Veel interventies zijn complex en bevatten meerdere componenten. 21 PVP-en bevatten de component zelfzorgondersteuning, 23 PVP-en de component organisatie van de zorgverlening en 31 PVP-en de component klinische informatiesystemen. 11 van de 37 ge?nterviewde PO?s hebben het PVP integraal opgenomen in het beleid, in 13 praktijken werd het PVP deels overgenomen. 5 van de 33 ge?nterviewde HAIO?s hebben het PVP integraal opgenomen in het beleid en 16 HAIO?s hebben het PVP deels overgenomen. Met het oog op DSD als aparte component is de aanwerving van een praktijkverpleegkundige voor de opstart van een diabetesconsultatie een mooi voorbeeld. In vele praktijken waar men een praktijkverpleegkundige inzet, wordt er gemerkt dat er door deze interventie veel meer gescreend wordt naar micro-albuminurie, meer patiënten jaarlijks langs gaan bij de oftalmoloog en endocrinoloog en meer voetcontroles gebeuren. Vooral de financi?le impact is een belemmerende factor voor de aanwerving van een praktijkverpleegkundige. Andere interventies waren niet of deels duurzaam. Niet duurzaam is de aanwerving van een di?tiste en het organiseren van groepssessies. Interventies die deels werden overgenomen, waren het oprichten van een diabetesconsultatie en de aanwerving van een praktijkassistente.

Conclusie: Chronische problemen vereisen een andere aanpak dan acute problemen, niet alleen op medisch, maar ook op praktijk organisatorisch vlak. Een model dat vaak gebruikt wordt om aan kwaliteitsverbetering van de zorg voor chronische patiënten te werken is CCM van Wagner. Met het oog op DSD als aparte component bleek de aanwerving van een praktijkverpleegkundige duurzaam te zijn. De aanwerving van een di?tiste of het het organiseren van groepssessies bleek niet duurzaam. Deels duurzaam is het oprichten van een diabetesconsultatie en de aanwerving van een praktijkassistente.